

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 16. oktobrī
(OR. en)

14283/23

LIMITE

UD 229
POLCOM 242

Starpiestāžu lieta:
2023/0360(NLE)

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 16. oktobris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 589 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz konvencijas grozījumiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 589 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 589 *final*

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.10.2023.
COM(2023) 589 final

2023/0360 (NLE)

PUBLIC

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz konvencijas grozījumiem

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem Apvienotā komiteja (“*PEM* Apvienotā komiteja”) ir paredzējusi pieņemt lēmumu, ar ko groza konvenciju. Šis Padomes lēmuma priekšlikums attiecas uz nostāju, kas Savienības vārdā jāņem komitejā

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Reģionālā konvencija par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem

Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem¹ ir paredzēti noteikumi par to preču izcelsmi, kas tiek tirgotas saskaņā ar attiecīgiem nolīgumiem, kuri noslēgti starp Līgumslēdzējām pusēm.

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu izcelsmes kumulācijas sistēma ļauj piemērot diagonālo kumulāciju starp konvencijas 25 Līgumslēdzējām pusēm: Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinu, Norvēģiju, Šveici, Alžīriju, Ēģipti, Izraēlu, Jordāniju, Libānu, Maroku, Palestīnu², Sīriju, Tunisiju, Turciju, Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Ziemeļmaķedoniju, Melnkalni, Serbiju, Kosovu*, Fēru salām, Moldovas Republiku, Gruziju un Ukrainu. Ar to brīvās tirdzniecības nolīgumu tīklam izveido izcelsmes noteikumu daudzpusēju satvaru, un to piemēro, neskarot minētajos nolīgumos noteiktos principus. Konvencija attiecībā uz Savienību stājās spēkā 2012. gada 1. maijā.

2.2. *PEM* Apvienotā komiteja

Ar konvencijas 3. panta 1. punktu izveidotā *PEM* Apvienotā komiteja saskaņā ar konvencijas 4. pantu pieņem konvencijas un tās papildinājumu grozījumus, pārvalda to un nodrošina tās pareizu īstenošanu. Saskaņā ar *PEM* Apvienotās komitejas reglamenta 12. pantu Apvienotās komitejas lēmumus pieņem ar to Līgumslēdzēju pušu vienprātīgu balsojumu, attiecībā uz kurām konvencija ir stājusies spēkā, kuras ir klāt vai ir pārstāvētas *PEM* Apvienotās komitejas sanāksmē.

Līgumslēdzējām pusēm, attiecībā uz kurām konvencija ir stājusies spēkā, ir balsstiesības. Katrai Līgumslēdzējai pusei ir viena balss.

2.3. Paredzētais *PEM* Apvienotās komitejas akts

Konvencijas grozīšanas process sākās 2012. gadā, un to veica *PEM* darba grupa, kas sanāca vismaz divas reizes gadā. Šajā procesā dalībvalstis tika regulāri iesaistītas dažādos forumos (Muitas ekspertu grupā — Izcelsmes nodaļā, Padomes Muitas savienības darba grupā, Tirdzniecības politikas komitejā).

Ar paredzēto aktu tiks noslēgta *PEM* konvencijas izcelsmes noteikumu pārskatīšana. Kad *PEM* Apvienotā komiteja to vispirms bija mēģinājusi izdarīt savā 2019. gada 27. novembra 9. sanāksmē, tā, ņemot vērā dažu Līgumslēdzēju pušu izteiktās atrunas, nolēma atlikt balsojumu, lai panāktu vienprātību vēlāk. ES turpinās izskatīt šīs atrunas divpusēji un panāks

¹ OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.

² Šis nosaukums nav uzskatāms par Palestīnas valsts atzīšanu, un tas neskar dalībvalstu individuālo nostāju šajā jautājumā.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

vienošanos pirms pārskatītās konvencijas stāšanās spēkā. Šo atrunu pamatā ir iespēja izmantot dažas ierobežotas atkāpes no izcelsmes noteikumiem.

Vienlaikus citas *PEM* Līgumslēdzējas puses, gaidot jaunu *PEM* konvencijas izcelsmes noteikumu pieņemšanu, savos divpusējos protokolos par izcelsmes noteikumiem pagaidu kārtā ievieša pārskatīto izcelsmes noteikumu saturu.

PEM Apvienotās komitejas 15. sanāksmē 2023. gada 29. novembrī tai jāpieņem lēmums par grozījumiem konvencijā (“paredzētais akts”).

Paredzētā akta mērķis ir grozīt izcelsmes noteikumus, lai tie labāk atbilstu ekonomikas realitātei. Paredzētais akts kļūs Līgumslēdzējām pusēm saistošs saskaņā ar 4. panta 3. punkta a) apakšpunktu, kurā noteikts: “Apvienotā komiteja ar lēmumu pieņem šīs konvencijas grozījumus, tostarp konvencijas papildinājumu grozījumus”. Turklāt 4. panta 3. punkta a) apakšpunkta pēdējā teikumā ir noteikts: “Šajā punktā minētos lēmumus Līgumslēdzējas puses īsteno atbilstoši savas valsts likumiem.”

Konvencijas grozījumiem būtu jāstājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Ierosinātie konvencijas grozījumi paredz vairākas papildu elastības iespējas un modernizācijas elementus. Šie grozījumi ir saderīgi ar grozījumiem, par kuriem Savienība jau ir vienojusies citos neseno noslēgtos brīvās tirdzniecības nolīgumos (ES un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā, Brīvās tirdzniecības nolīgumā starp Eiropas Savienību un Jaunzēlandi, ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīgumā, Ekonomisko partnerattiecību nolīgumā starp ES un DAK EPN valstīm vai preferenču shēmās (VPS)). Uzlabojumi izpaužas kā kopumā elastīgāku, atjauninātu un vienkāršāku noteikumu ieviešana, kas ļaus ES rūpniecībai vieglāk izpildīt izcelsmes prasības un tādējādi uzlabot to eksporta konkurētspēju. Grozītais teksts nemaina pašreizējās konvencijas institucionālos noteikumus.

3.1. Sīkāka informācija par grozītajiem izcelsmes noteikumiem

a) Atkāpes

Grozītā konvencija kodificē un ievieš lielāku pārredzamību pašreizējā praksē, ko Līgumslēdzējas puses var izmantot, lai divpusēji vienotos par noteikumiem, kuri atkāpjas no konvencijas kopīgajiem noteikumiem, jo par šādām atkāpēm tiks prasīts paziņot (pārskatītās *PEM* konvencijas jaunais 1. panta 3. punkts). Spēkā esošās atkāpes paliks spēkā, un uz tām neattieksies paziņošanas pienākums (pārskatītās *PEM* konvencijas jaunais 1. panta 2. punkts).

b) Pilnībā iegūti izstrādājumi: nosacījumi kuģiem

Nosacījumi kuģiem, kas ietverti grozītajā noteikumu kopumā, ir vienkāršāki un paredz lielāku elastību (3. panta 2. punkts). Salīdzinājumā ar pašreizējo tekstu daži nosacījumi ir svītroti (piemēram, īpašas prasības attiecībā uz apkalpi), savukārt citi ir grozīti, paredzot mazāku stingrību (piemēram, īpašumtiesību ziņā).

c) Pietiekama apstrāde vai pārstrāde; vidējais rādītājs

Grozītais noteikumu kopums piedāvā eksportētājam iespēju lūgt muitas dienestiem atļauju aprēķināt izstrādājuma vidējo ražotāja cenu un izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību, lai ņemtu vērā izmaksu un valūtas maiņas kursa svārstības (4. panta 3.–6. punkts). Tam būtu jānodrošina lielāka paredzamība eksportētājiem.

d) Pielaide

Pašreizējā pielaiide ir noteikta 10 % apmērā no izstrādājuma ražotāja cenas (5. pants).

Ierosinātajā tekstā lauksaimniecības izstrādājumiem ir noteikta pielaiide 15 % apmērā no izstrādājuma tīrā svara un rūpniecības izstrādājumiem — pielaiide 15 % no izstrādājuma ražotāja cenas vērtības (5. pants).

Ar pielaidi attiecībā uz svaru tiek ieviests objektīvāks kritērijs, un 15 % sliekšnim būtu jānodrošina pietiekama elastība. Tas nodrošina arī, ka preču starptautiskās cenu svārstības neietekmē lauksaimniecības izstrādājumu izcelsmi.

e) Kumulācija

Ierosinātajā tekstā (7. pantā) saglabāta līdzšinējā noteiktas izcelsmes materiālu diagonālā kumulācija attiecībā uz visiem izstrādājumiem.

Turklāt paredzēta vispārēja pilnīga diagonālā kumulācija attiecībā uz visiem izstrādājumiem, izņemot Harmonizētās sistēmas (HS) 50.–63. nodaļas tekstilizstrādājumus un apģērbu.

Attiecībā uz HS 50.–63. nodaļas izstrādājumiem ierosinātais teksts paredz tikai divpusēju pilnīgu kumulāciju. Visbeidzot, Līgumslēdzējam pusēm būs iespēja vienoties vispārējo pilnīgo diagonālo kumulāciju attiecināt arī uz HS 50.–63. nodaļas izstrādājumiem.

f) Uzskaites nošķiršana

Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem (20. pants) muitas dienesti var atļaut uzskaites nošķiršanu, ja “materiālu atsevišķu krājumu veidošana .. rada lielus izdevumus vai materiālas grūtības”. Grozītais noteikums (12. pants) paredz, ka tad, “ja tiek izmantoti noteiktas izcelsmes un nenoteiktas izcelsmes atvietojami materiāli”, muitas dienesti var atļaut uzskaites nošķiršanu.

Eksportētājam, kurš lūdz atļauju nošķirt uzskaiti, vairs nebūs jāpamato, ka atsevišķu krājumu veidošana rada lielus izdevumus vai materiālas grūtības; pietiks norādīt, ka tiek izmantoti atvietojami materiāli.

Noteiktas izcelsmes un nenoteiktas izcelsmes cukura krājumi vairs nebūs fiziski jānošķir neatkarīgi no tā, vai cukurs ir materiāls vai galaprodukts.

g) Teritorialitātes princips

Spēkā esošie noteikumi (11. pants) atļauj veikt konkrētu apstrādi vai pārstrādi ārpus teritorijas, ievērojot konkrētus nosacījumus, izņemot HS 50.–63. nodaļas izstrādājumus. Ierosinātie noteikumi (13. pants) vairs neparedz izslēgt tekstilizstrādājumus.

h) Nepārveidošana

Ierosinātais nepārveidošanas noteikums (14. pants) aizstāj noteikumus par tiešo transportu. Tas pieļauj arī lielāku elastību attiecībā uz noteiktas izcelsmes izstrādājumu apriti Līgumslēdzēju pušu starpā. Tam būtu jānovērš situācijas, kad uz tādu izstrādājumu importu, par kuru noteiktas izcelsmes statusu nav šaubu, netiek attiecināta preferenciāla nodokļa likme tāpēc, ka nav izpildītas formālās tiešo pārvadājumu prasības.

i) Muitas nodokļu atmaksas vai atbrīvojuma no muitas nodokļiem aizliegums

Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem (14. pantu) uz materiāliem, kas izmantoti jebkura izstrādājuma ražošanā, attiecas vispārīgais nodokļu atmaksas aizlieguma princips. Saskaņā ar grozītajiem noteikumiem (16. pantu) aizliegums tiek atcelts attiecībā uz visiem izstrādājumiem, izņemot materiālus, ko izmanto to izstrādājumu ražošanā, kuri ietilpst HS 50.–63. nodaļas (tekstilizstrādājumi un apģērbs) tvērumā. Tomēr tajos ir paredzēti arī daži izņēmumi attiecībā uz nodokļu atmaksas aizliegumu šiem izstrādājumiem.

j) Izcelsmes apliecinājums

Divkāršās EUR.1 un EUR.MED pieejas vietā grozītie noteikumi (17. panta 1. punkts) ievieš vienotu izcelsmes apliecinājuma veidu (EUR.1 jeb izcelsmes deklarāciju), kas būtiski vienkāršo sistēmu. Tam vajadzētu arī uzlabot uzņēmēju atbilstību, novēršot kļūdas, kas rodas sarežģītu noteikumu dēļ, un atvieglot muitas dienestu īstenoto vadību. Vienlaikus tam nevajadzētu skart spēju pārbaudīt izcelsmes apliecinājumus, kura paliek tāda pati.

Grozītie noteikumi (17. panta 3. punkts) ietver arī iespēju vienoties par reģistrēto eksportētāju sistēmas (REX) piemērošanu. Šie eksportētāji, kas reģistrēti kopējā datubāzē, paši būs atbildīgi par to, lai tiktu sniegti paziņojumi par izcelsmi, neizmantojot atzītā eksportētāja procedūru. Paziņojumam par izcelsmi būs tāda pati juridiskā vērtība kā izcelsmes deklarācijai vai preču pārvadājumu sertifikātam EUR.1. Grozītie noteikumi paredz arī iespēju nākotnē izmantot elektroniski izdotus izcelsmes sertifikātus (17. panta 4. punkts).

k) Izcelsmes apliecinājuma derīgums

Tiek ierosināts pagarināt izcelsmes apliecinājuma derīguma termiņu no 4 līdz 10 mēnešiem (23. pants). Tas pieļauj arī lielāku elastību attiecībā uz noteiktas izcelsmes izstrādājumu apriti Pušu starpā.

3.2. Sīkāka informācija par grozīto noteikumu sarakstu

3.2.1. Lauksaimniecības izstrādājumi

a) Vērtība un svars

Neoteiktas izcelsmes materiālu robežvērtība izteikta tikai pēc vērtības. Jaunie sliekšņi ir izteikti pēc svara, lai izvairītos no cenu un valūtas kursa svārstību ietekmes (piem., ex 19 un ex 20. nodaļai, pozīcijām 2105 un 2106), un ir svītroti konkrēti ierobežojumi nenoteiktas izcelsmes cukuram (piemēram, 8. nodaļai vai HS 2202).

Grozītais noteikumu kopums palielina nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālā svara sliekšni (no 20 % līdz 40 %) un dažās pozīcijās paredz iespēju uzņēmējiem izvēlēties vai nu vērtības, vai svara sliekšni. HS nodaļas un pozīcijas, uz kurām attiecas izmaiņas, konkrēti ir ex 1302, 1704 (alternatīvi noteikumi — svars vai vērtība), 1806 (alternatīvi noteikumi — svars vai vērtība) un 1901.

b) Pielāgošanās ieguves modeļiem

Uz citiem lauksaimniecības izstrādājumiem (t. i., augu eļļām, riekstiem, tabaku) attiecas elastīgāki noteikumi, kas pielāgoti reālajai ekonomiskajai situācijai, proti, uz HS 14., 15., 20. nodaļu (ieskaitot pozīciju 2008), 23., 24. nodaļu. Grozītajā noteikumu kopumā ir paredzēts līdzsvars starp reģionālajiem un globālajiem ieguves avotiem (HS 9. un 12. nodaļa). Ir vienkāršoti arī noteikumi (izņēmumu samazināšana) HS 4., 5., 6., 8., 11. un ex 13. nodaļā.

3.2.2. Rūpniecības izstrādājumi (izņemot tekstilizstrādājumus)

Ierosinātais kompromiss ietver būtiskas izmaiņas salīdzinājumā ar pašreizējiem PEM noteikumiem, lai tos saskaņotu ar nesenajiem ES brīvās tirdzniecības nolīgumiem:

- pašreizējais noteikums, kas attiecas uz nodaļu, ietver dubultu kumulatīvu nosacījumu vairākiem izstrādājumiem. Tas ir mainīts, ieviešot vienu nosacījumu (HS 74., 75., 76., 78. un 79. nodaļa);
- svītroti daudzi konkrētie noteikumi, kuri atkāpjas no noteikuma, kas attiecas uz nodaļu (HS 28., 35., 37., 38. un 83. nodaļa). Ar šādu horizontālāku pieeju tiks panākta vienkāršāka situācija uzņēmējiem un muitai;

- lielākā daļa noteikumu ir padarīti elastīgāki, ļaujot ražošanā izmantot vairāk nenoteiktas izcelsmes materiālu, lai atspoguļotu jauno ekonomikas realitāti un *PEM* valstu rūpniecības pakāpenisku integrāciju globālajās vērtības ķēdēs, un vienlaikus nodrošinot, ka *PEM* zonā tiek veikta ievērojama pārstrāde. Rūpniecības izstrādājumiem ražotāji tagad parasti varēs iegūt līdz 50 % nenoteiktas izcelsmes materiālu, kas izteikti procentos no izstrādājuma ražotāja cenas, savukārt saskaņā ar pašreizējo *PEM* konvenciju tie ir 25–40 %. Nenoteiktas izcelsmes materiālu slietnīšiem vieglajiem automobiļiem noteikts mazāk stingrs: no 40 % līdz 45 %;
- turklāt attiecīgos gadījumos ir iekļauti alternatīvi noteikumi, parasti noteikums par klasifikācijas maiņu un ķīmisko produktu gadījumā — pārstrādes noteikumi. Rezultātā izcelsme tiek piešķirta, ja ir izpildīts viens, divi vai vairāki alternatīvi kritēriji, tādējādi eksportētājam tiek piedāvāta lielāka izvēle attiecībā uz to, kā izpildīt izcelsmes kritēriju (27., 28.–40., 42., 44., 70., 83., 84. un 85. nodaļa).

Visu šo izmaiņu rezultātā ir izstrādāts atjauninātu un elastīgāku noteikumu saraksts, kuri ekonomikas dalībniekiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, kopumā palīdzēs vieglāk panākt atbilstību izcelsmes noteikumiem. Turklāt iepriekš minētā iespēja izmantot kāda laikposma vidējo rādītāju varētu vēl vairāk vienkāršot eksportētāju situāciju.

3.2.3. *Tekstilizstrādājumi*

Attiecībā uz tekstilizstrādājumiem un apģērbiem jaunie noteikumi saglabā līdzšinējās iespējas iegūt noteiktas izcelsmes statusu, tomēr tie ir pārformulēti, lai atspoguļotu konkrētas darbības. Ir ieviestas jaunas iespējas, kas attiecas uz izvešanu pārstrādei un pielaidēm. Jauns izcelsmes noteikšanas process ieviests arī attiecībā uz šiem izstrādājumiem, jo īpaši attiecībā uz audumiem, kas kļūtu vieglāk pieejami. Visbeidzot, uz šiem izstrādājumiem attieksies arī pilnīga divpusēja kumulācija. Šāda kumulācija ļaus pārstrādi, kas tiek veikta ar tekstilmateriāliem (t. i., aušanu, vēršanu utt.), ņemt vērā ražošanas procesā kumulācijas zonā.

3.3. **Stāšanās spēkā**

Konvencijas grozījumi stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī vai dienā, par kuru jāvienojas *PEM* Apvienotajai komitejai.

4. **JURIDISKAIS PAMATS**

4.1. **Procesuālais juridiskais pamats**

4.1.1. *Principi*

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu”³.

³ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.1.2. *Piemērošana konkrētajā gadījumā*

PEM Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem.

Akts, kuru *PEM* Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskiem tiesību aktiem atbilstīgi Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem 4. panta 3. punktam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. **Materiālais juridiskais pamats**

4.2.1. *Principi*

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja.

4.2.2. *Piemērošana konkrētajā gadījumā*

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 3. punkts un 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. **Secinājums**

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 3. punktam un 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. **IETEKME UZ BUDŽETU**

PEM konvencijas grozījumu pamatā ir izcelsmes noteikumu modernizācijas princips, kuras mērķis ir tos saskaņot ar jaunākajām tendencēm, kas noteiktas jaunākajos brīvās tirdzniecības nolīgumos. Grozītie *PEM* konvencijas noteikumi galvenokārt ietver tādas muitas procedūru vienkāršošanas elementus un modernizācijas elementus kā:

- pietiekama apstrāde vai pārstrāde; vidējais rādītājs: tā kā ražotāja cena un nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība, tiks aprēķināta pēc vidējiem lielumiem, ņemot vērā tirgus svārstības, tad eksportētāji varēs rēķināties ar lielāku paredzamību;
- izcelsmes apliecinājums: tas tiks vienkāršots, jo tiks izmantots tikai viena veida izcelsmes sertifikāts — EUR.1;
- izcelsmes apliecinājuma derīgums: tas pieļaus lielāku elastīgumu noteiktas izcelsmes izstrādājumu apritē, jo izcelsmes apliecinājuma derīgums tiks pagarināts no 4 līdz 10 mēnešiem.

Šiem *PEM* konvencijas grozījumiem nav izmērāmas ietekmes uz ES budžetu, jo to tvērums galvenokārt attiecas uz tirdzniecības atvieglošanu un muitas dienestu prakses konsolidēšanu. Jomās, kas paliek iestāžu kompetencē, tie paredz izvēles atvieglojumus, neietekmējot noteikumu būtību (uzskaites nošķiršana, izcelsmes apliecinājumi, vidējās vērtības izmantošana). Daži vienkāršošanas aspekti (tādi kā kuģiem piemērojamo kritēriju mazināšana) nodrošina lielāku paredzamību, atceļot nosacījumus, kurus muitas dienestiem

pašlaik ir grūti kontrolēt. Citi, piemēram, nepārveidošana, attiecas uz loģistiku, neietekmējot noteikumu būtību.

Lai gan tiek grozīti noteikumi par nodokļu atmaksu, tekstilizstrādājumu un apģērba nozarē, kas joprojām ir viena no galvenajām tirdzniecības nozarēm *PEM* zonā, tiek saglabāts nodokļu atmaksas aizliegums. Grozītie noteikumi kodificē *status quo*, saglabājot aizliegumu, ko pašlaik piemēro dažas Līgumslēdzējas puses. Ierosinātā vispārējā pilnīgā kumulācija *PEM* zonā ir vērsta uz to, lai stiprinātu šajā zonā pastāvošos tirdzniecības modeļus un to papildināmību. Tam nevajadzētu būtiski ietekmēt iekasētos ES muitas nodokļus, jo, lai varētu izmantot preferences, izstrādājumiem, uz kuriem attiecas kumulācija, būs jāatbilst tiem noteiktajai pievienotās vērtības prasībai šajā zonā, kā tas ir pašlaik.

Lauksaimniecības preču un lauksaimniecības produktu pārstrādē iegūtu preču noteikumu saraksts grozīts, galvenokārt pielāgojot metodiku, bet neietekmējot noteikumu būtību. Pašreizējie sliekšņi, kas pašlaik izteikti ar vērtību, tiks izteikti ar svaru. Šis kritērijs ir objektīvāks un muitas dienestiem vieglāk kontrolējams. Konkrētiem rūpniecības izstrādājumiem piemērojamo izcelsmes noteikumu vienkāršojumu ietekmei uz muitas nodokļu ieņēmumiem vajadzētu būt ierobežotai. Tas skaidrojams ar to, ka daudzos gadījumos tie var lielākā mērā radīt pārmaiņas ieguves avotos, nevis preferenciālā importa pieaugumu no *PEM* valstīm, kurš aizstātu importu, uz kuru iepriekš attiecās ievadmuitas nodokļi. Tāpēc šo izmaiņu ietekme uz ievadmuitas nodokļa ieņēmumiem nav kvantificējama.

Attiecībā uz tirdzniecību un tās ietekmi uz preferenču izmantošanu mazāk stingrie jaunie noteikumi liek uzsvāru uz ekonomisko integrāciju visā zonā, piemēram, tekstilnozarē, kur preferenču izmantošana jau ir ļoti augsta. Uzlabotie noteikumi par tekstilizstrādājumiem un kumulāciju galvenokārt ir paredzēti, lai uzlabotu jau esošo reģionālo integrāciju un materiālu pieejamību šajā zonā, nevis lai atļautu importēt vairāk nenoteiktas izcelsmes materiālu no teritorijām ārpus zonas.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Ar *PEM* Apvienotās komitejas aktu tiks grozīta konvencija, tāpēc pēc pieņemšanas ir lietderīgi to publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz konvencijas grozījumiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 3. punktu un 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienība ar Padomes Lēmumu 2013/93/ES¹ noslēdza Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem (“konvencija”), un attiecībā uz Savienību tā stājās spēkā 2012. gada 1. maijā.
- (2) Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu izcelsmes kumulācijas sistēma ļauj piemērot diagonālo kumulāciju starp Konvencijas 25 Līgumslēdzējām pusēm: Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinu, Norvēģiju, Šveici, Alžīriju, Ēģipti, Izraēlu, Jordāniju, Libānu, Maroku, Palestīnu², Sīriju, Tunisiju, Turciju, Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Ziemeļmaķedoniju, Melnkalni, Serbiju, Kosovu*, Fēru salām, Moldovas Republiku, Gruziju un Ukrainu.
- (3) Konvencijā paredzēts, ka izcelsmes noteikumi būs jāgroza, lai labāk reaģētu uz ekonomisko realitāti, un tajā noteiktas procedūras attiecībā uz tās grozījumiem. Saskaņā ar konvencijas 4. pantu konvencijas grozījumus pieņem ar lēmumu Apvienotajā komitejā, kas izveidota ar konvencijas 3. panta 1. punktu (“Apvienotā komiteja”).
- (4) Konvencijas grozīšanas process sākās 2012. gadā, un rezultātā ir izstrādāts jauns modernizētu un elastīgāku izcelsmes noteikumu kopums, kas ir saderīgi ar noteikumiem, par ko Savienība jau ir vienojusies konkrētos citos nesēnoslēgtos nolīgumos (Visaptverošā ekonomikas un tirdzniecības nolīgumā starp Kanādu un ES (CETA), ES un Vjetnamas brīvās tirdzniecības nolīgumā, ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīgumā, ES un Dienvidāfrikas attīstības kopienas ekonomisko partnerattiecību nolīgumā) vai preferenču sistēmās (VPS).
- (5) Eiropas Komisija, veidama PEM konvencijas sekretariāta uzdevumus, 2019. gada 27. novembrī vadīja PEM Apvienotās komitejas 9. sanāksmi un aicināja visas Līgumslēdzējas puses paust nostāju par pārskatīto PEM konvencijas izcelsmes

¹ OV L 54, 26.2.2013., 3.–158. lpp.

² Šis nosaukums nav uzskatāms par Palestīnas valsts atzīšanu, un tas neskar dalībvalstu individuālo nostāju šajā jautājumā.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

noteikumu oficiālu pieņemšanu. Tomēr, ņemot vērā dažu Līgumslēdzēju pušu izteiktās atrunas, pārskatītos noteikumus Apvienotajā komitejā pieņemt nevarēja. *PEM* Apvienotās komitejas 14. sanāksmē 2023. gada 14. jūnijā visas Līgumslēdzējas puses pauda atbalstu ar atrunu, ka par divpusējiem jautājumiem notiks tehniskas diskusijas, kas jāpabeidz, pirms sāk piemērot jaunus noteikumus.

- (6) Gaidāms, ka Apvienotā komiteja lēmumu par konvencijas grozījumiem pieņems savā 2023. gada 29. novembra sanāksmē vai vēlāk.
- (7) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, jo lēmums būs saistošs Savienībai,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kura izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, pamatojas uz Apvienotās komitejas lēmuma projektu, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*